

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αι έπιστολαι τῆ Διευθύνσει.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Άγορά Κύκκου αριθ. 34.

Τιμή έκαστου φύλλου γρ. 2

Υπεύθυνος Ίδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΤΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ

Ἡ προσειχῆς Τρίτη ὠρίστη πρὸς κατάθεσιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου, ἵνα λήξη θλιβερωτάτη ὑπεκῶσαν ἐποφιν κατάστασις ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου, ἐπιδραστήρια ἐπιδρώσα ἐπὶ ἐπὶ περιπέτοι ἐπὶ τὰ κοινοτικά καὶ τὰ ἐθνικά πράγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς νήσου πληθυσμοῦ.

Ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ περὶ τοιοῦτου νομοσχεδίου οἱ τῶς διασπαρμένοι καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀργῶντες Ἀγ. Συνοδικοὶ συνήλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ καί, ὡς διαδίδεται, ἀνασυγκροτοῦνται ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ σκοποῦντες τὴν ἐπὶ μῆριστον παράτασιν τῆς ἐκκρεμότητος τοῦ ζητήματος, ἐξ ἧς κρύονται ὠρελήματα, ὡς νομίζουσιν, αὐτοὶ καὶ οἱ πολιτικῶς νεκροὶ φίλοι καὶ ὑποδολοῖς των.

Τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ἐν τούτοις, ζήτημα ἐγένετο βαθύτατος πολιτικὸς τάρος ἐν ᾧ ἕκαστος ἐτάφησαν ὅσοι μετὰ πείσματος ἀπεγνωσμένου ἀντέδρασαν κατὰ τῆς λύσεως τοῦ καὶ εἰς τὴν καταστροφὴν ταύτην ἐπέζησαν εὐαριθμοὶ κληρικὸὶ φίλοι τούτων, διότι τσατιστον ἐξέπεσον οὗτοι ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεκτοὶ παρ' αὐτῶ μόνον ἐνεκα σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς περιβολῆς αὐτῶν.

Τὴν τοιαύτην θέσιν αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φαίνεται ὅτι συνισθάνονται σαφῶς καὶ τὴν λύσιν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος συνωδὰ τῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ τοῦ Κυπρ. λαοῦ θεωροῦσιν ὀλοθέραιαν, καὶ βλέποντες τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν φίλους προκαταβάνας εἰς τὸν τάρον ἀπεγνωσμένως ἀγωνίζονται ἵνα ἀποφύγῃσι ὁμοίαν τύχην, πρὸς ἣν φαίνεται ὅτι ὠλεῖ τοὺς ἀδυσώπητος μοῖρα.

Ἡ ἄλογος καὶ ἀδικαιολόγητος ἀντίδρασις κατὰ τῆς λύσεως τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος προῦκᾶσε παρὰ τῶ φιλοπάτριδι καὶ σωφρονοντι λαφὴ τὴν δικαίαν ὑπόνοιαν ὅτι ἄλλαι ὅλως προθέσεις καὶ διαθέσεις ἐπικρατοῦσι παρὰ τοὺς εὐαριθμοὺς κληρικοὺς ἢ τῆς ἀληθῆς ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀνυπόκριτος εὐλάβεια καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν. Ἦρθσαν σὺν τῷ χρόνῳ πολλαὶ πλάναι καὶ διελύθησαν πάσαι αἱ συκοφαντικαὶ καὶ διαβολαὶ αἱ ὤρανεν ἡ μάλιστα κατάπτυστος ἀγυρτεία καὶ ὁ φαρισσαϊσμός, καὶ ἀπεδόθη εἰς τὴν μεγίστην μοῖραν τῆς μειονότητος ἡ ἀναγκαῖα ἡμέλια τῆς συνειδήσεως, ὥπως διακρίνωσι τὰ πραγματικά ἐλατήρια ἅτινα ὠθοῦσιν εἰς τὴν ἀνθεθνικὴν καὶ ἀντιχριστιανικὴν ἀντίδρασιν κατὰ τῆς λύσεως τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος.

Ἡ ἐθνικὴ πλειοψηφία παρὰ τῶ λαφὴ ἐξηκολούθησεν ἐνισχυομένη καὶ

ὄγκουμένη εἰς ὑπερύψηλον κῆμα, ὅφ' ὃ ἐτάφησαν οἱ πολιτικοὶ ἀντίπαλοι τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, οἱ δὲ κληρικοὶ τοιοῦτο ἀπεγνωμώθησαν πάσης δημοτικότητος καὶ τὸ λαϊκὸν ἔδαφος διέφυγεν ὅλως ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, κωμικὰς δὲ καταβάλλουσι προσπάθειαι ἵνα σταθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ κατ' αὐτάς.

Διαδίδονται ἀοριστολογίαι περὶ συνεντεύξεων καὶ ὑπομνημάτων κατὰ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου πρὸς τὴν Κυβερνήσιν καὶ ἄλλαι ἀπόπειραι πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κατ' αὐτῶν ἐπιχεμασθέντος κινδύνου. ὅστις θὰ εἶνε μέγα κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν εὐτύχημα διὰ τὸν λαόν.

Ὡς εἶνε συντεταγμένον τὸ νομοσχεδίον οὐδὲν ἔχει καὶ ἀντικανονικὸν οὐδ' ἐν ταῖς ἐλαχίσταις λεπτομερείαις αὐτοῦ, καὶ δι' ὧν τῶν ἀρθρῶν του διηκε ἀκραιφνῆς εὐλάβεια πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά θέσμιτα καὶ ἴδη καὶ πρὸς τὰ κανονικά δικαιώματα πάντων τῶν ἱεραρχικῶν βραχίμων ἐν τῇ κληρικῇ τάξει, καὶ ἐν συνδυασμῶ πάντων τούτων στοχάζεται κυρίως τῆς ἐκασφαλίσσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς ψῆφου καὶ τῆς ἀποφυγῆς ὧν κατωρθώθη μέχρι τοῦδε τοῦ ζητήματος ἡ ἀποτελεμάτωσις.

Ἄγνοοῦντες τὰς κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐστάσεις ἐκείνων, ὧν ἡ γνώμη ἀπὸ τῆ τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς προσωπικῆς ἀξίας πρέπει νὰ θεωρηθῆται ὑπὸ ἐποφιν σοβαρὰν, ἐπέχομεν πᾶσαν περαιτέρω κρίσιν καὶ θέτομεν τὸ νομοσχεδίον ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

«Προνοοῦν, ὑπὸ περιστάσιν ὅλως ἐξαιρετικῆν, περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου».

(Προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Κυριακίδου)

Ἐπειδὴ ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου περιήλθεν ἐν γένει εἰς κρίσιμον κατὰστασιν ἐνεκα ὑπερσυνήθους παρατάσεως τῆς χρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Ὁρόνου, περιπλακείσης ἀδιεξόδως τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου λόγῳ ἀνυπερβλήτων κωλυμάτων, καὶ ἐπειδὴ παρίσταται πλέον ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως ληφθῆ ἰσχυρὸς νομοθετικὴ πρόνοια κατὰ τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν ταύτην περίπτωσιν πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου ἀνευ βλάβης τῶν δικαιωμάτων τοῦ κληρίου καὶ τοῦ λαοῦ, πρὸς τοῦτο συνωδὰ τοῖς θεσμίσις τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Μ. τῆς Νήσου Ἀρμοστής, τῆ συμβουλῆ καὶ συνκινέσει τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου, θεσπίζεται τὰδε—

(1) Διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Νόμου αἱ ἀκόλουθοι λέξεις θὰ ἔχῃσι τὰς ἑξῆς ἐννοίας.

(α') «Προκηρῶντες ἐκλογὰς» ἐννοεῖ τοὺς δύο Μητροπολίτας ὅπου διὰ κοινῆς τῶν ἐγκυκλίου προεκλήρωσαν ἐκλογὰς πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου καὶ, προκηρῶντες ἐκλογὰς, ἐννοεῖ τὸν ἓνα τῶν Μητροπολιτῶν ἐν ἧ περιπτώσει προεκλήρωσε τοιαύτας μόνος του.

(β') «Ἐκλογεῖς» ἐννοεῖ πάντα ἀρ-

χονὰ Κύπριον Ὁρθόδοξον συμπληρώσαντα τὸ 20ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, τοῦ ὁποῦ το ὄνομα εἰσπίπτει ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ὡς κατωτέρω προνοεῖται.

(γ') «Ἐκλέξιμος, ὡς γενικὸς ἀντιπρόσωπος,» ἐννοεῖ πάντα ἐκλογέα συμπληρώσαντα τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

(δ') «Μουκτάρη» ἐννοεῖ πάντα Ἑλληνα Ὁρθόδοξον Μουκτάρην καὶ πάντα ἀντιπρόσωπον τούτου δεύτως ἐξουσιοδοτημένον ὑπ' αὐτοῦ.

(ε') «Συναδικὰ Μέλη» ἐννοεῖ πάντα τὰ ἐπίκωντα μέλη τῆς Ἱεραρ. Συνόδου.

(στ') «Μικτὴ διαίτησις» ἐννοεῖ δικαστικὸν δικαστήριον ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς ἢ δύο Μητροπολιτῶν καὶ τριῶν Ἑλλήνων Ὁρθόδοξων Παρέδρων,

2. Ὁ Διοικητὴς ἐκάστης Ἐπαρχίας ἔμα τῇ ἐπικυρώσει τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως του ὀφείλει νὰ ἐτοιμάσῃ καταλόγους ἐκλογικοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Κυβερνητικῶν βιβλίων περὶ γεννήσεων περὶ ὧν τῶν ἐκλογῶν τῆς Ἐπαρχίας του καὶ νὰ τοὺς ἀποστείλῃ πρὸς τοὺς σχετικῶς μουκτάρη τῶν τε πόλεων καὶ χωρίων πρὸς γενικὴν πληροφάν τῶν ἐκλογῶν.

3. Οἱ ἐκλογικοὶ καταλόγοι θὰ φέρωνται εἰς τὸ τέλος τὴν ὑπογραφήν τοῦ Διοικητοῦ καὶ τὴν σφραγίδά τῆς Διοικήσεως καὶ τὰ ἀρχικὰ ψηφία τοῦ ὀνόματος τοῦ Διοικητοῦ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης σελίδος, ὡς αἱ οἱ ἐκλογικοὶ καταλόγοι ἀποτελοῦνται ἐκ πλείονων σελίδων τῆς μίας.

4. Οἱ Μουκτάρη ἔμα τῇ παραλαβῇ τῶν σχετικῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσι τὴν παραλαβὴν ταυτῶν εἰς τοὺς Ὁρθόδοξους κατοικοὺς τῆς πόλεως, ἐνορίας, ἢ χωρίου των καὶ νὰ ἐπιτρέψωσι εἰς αὐτοὺς ἐλευθέρως τὴν ἀνάγνωσιν ταύτων ἢ τὴν ἀντιγραφὴν των, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς γενικῶν ἀντιπροσώπων θὰ παρευρίσκονται εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς σταθμοὺς, εἰς οὓς ὑπάγονται ἡ πόλις, ἐνορία ἢ χωρίον των πρὸς πιστοποιήσιν τῆς ταυτότητος τῶν ἐκλογῶν.

5. Ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ νόμου τούτου οἱ ὑπάρχοντες Μητροπολίται ἢ καὶ εἰς πόλιν, ἐν περιπτώσει ἀποθιώσεως ἢ ἀποποιήσεως τοῦ ἐτέρου, θὰ προκηρῶσιν δι' ἐγκυκλίου πρὸς ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Κοινότητα τῆς Νήσου ἐκλογὴν γενικῶν ἀντιπροσώπων πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου.

6. Ἡ περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου ἐγκυκλίος θὰ δημοσιευθῆ καταχωρομένη εἰς ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς Ἐφημερίδας ἐν Κύπρῳ 15 τοὺλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς, ἢ τις θὰ ἦνε Κυριακὴ καὶ οὐχὶ βραδύτερον τῶν 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Νόμου τούτου.

7. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐγκυκλίου θὰ ὀρίζονται ὁ τόπος τῆς ἐκλογῆς, ἡ ἡμέρα καὶ ὡρα ἐνάρξεως καὶ περατώσεως τῆς ψηφοφορίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτῶν ἐν γένει γενικῶν ἀντιπροσώπων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτῶν τοιούτων κατὰ ἐκλογικοὺς σταθμοὺς ὡς καὶ ἡ ἀναλογία τούτων εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς.

Νοεῖται ὅμως ὅτι διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης οὐδέμιτα μεταβολὴ θὰ γίνῃ ἐπὶ τῆς ἐγκυκλίου τῆς 25 Ἰουλίου τοῦ 1900, δι' ἧς ἐνηργήθησαν ἐκλογαὶ πρὸς ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου, ὡς πρὸς τὸν

ἐν γένει ἀριθμὸν τῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων, τὸν ἀριθμὸν τῶν κατ' ἴδιον Ἐκλογικῶν Σταθμῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων, τὸν τόπον τῶν ἐκλογικῶν Σταθμῶν, τὰ χωρία τὰ ὅποια ὑπάγονται εἰς τοὺς διαφόρους ἐκλογικοὺς σταθμοὺς καὶ τὴν εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς ἀναλογίαν τῶν ἐκλεκτῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων.

8. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου ἢ καὶ ἄλλης μεταγενεστέρως θὰ ὀνομάζονται ἰδιαιτέρως δ' ἕκαστον Ἐκλογικὸν Σταθμὸν τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια θὰ προεδρεύουσιν εἰς τοὺς διαφόρους Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς καὶ θὰ διευθύνωσι τὰς ψηφοφορίας καὶ ἅτινα θὰ ὡσι τὰ ἑξῆς—

Διὰ μὲν τοὺς Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς τῶν πόλεων οἱ Ὁρθόδοξοι Ἑλληνας Παρέδροι τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων τούτων, διὰ δὲ τοὺς τῶν χωρίων Ἐκλογικοὺς Σταθμοὺς οἱ Ὁρθόδοξοι Κωμοδίκαι, οἱ Ὁρθόδοξοι Πρωτοκόλληται τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων, οἱ Ὁρθόδοξοι Βοηθοὶ τῶν Πρωτοκόλλητων καὶ ἐν ἀνεπάρκειᾳ τῶν Δικαστικῶν τούτων Ὑπαλλήλων οἱ Ὁρθόδοξοι Μουδῖραι, ὅστινες πάντες δέον νὰ εἰδοποιῶνται ἐγκαιρῶς διὰ τῆς ἐπιδόσεως εἰς αὐτοὺς ἀντιτύπου τῆς σχετικῆς ἐγκυκλίου.

9. Ἡ ψηφοφορία θὰ γίνῃ μυστικὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καλπῶν ὡς αἱ τελευταῖοι Βουλευτικαὶ Ἐκλογαὶ, τοποθετουμένων κατὰ τοιαύτην σειράν πλησίον ἀλλήλων τῶν καλπῶν μίας καὶ τῆς αὐτῆς μερίδος ὥστε νὰ διευκολύνηται ἡ ψηφοφορία. Ἐκαστος ἐκλογεὺς θὰ ψηφίσῃ δι' ὅλους τοὺς ὑποψηφίους ὑπερψηφίζων καὶ καταψηφίζων ὅσους καὶ οἷους βούλεται τούτων.

10. Ἐκαστος ὑποψήφιός δικαιούται νὰ παρίσταται κατὰ τὴν ψηφοφορίαν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐγγραμμάτου ἀντιπροσώπου φέροντος ἐγγράφον πληρεξουσιότητα τοῦ υποψηφίου πρὸς τοῦτο, τὴν ὅποιαν θὰ παραδίδῃ εἰς τὸν Προεδρεύοντα τῆς ἐκλογῆς καὶ θὰ δικαιούται αὐτὸς ἢ ὁ ἀντιπρόσωπός του νὰ σφραγίσωσι μετὰ τὸ πέρασ τῆς ψηφοφορίας τὴν ἴδιαν ἢ καὶ ἄλλου υποψηφίου κάλλη.

11. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας οἱ Πρόεδροι μετὰ τῶν ὑποψηφίων ἢ ἀντιπροσώπων των, ἐὰν παρίσταται ἢ ἀντιπροσωπεύονται οὗτοι, θὰ ἐξετάσωσι μετὰ προσοχῆς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν καλπῶν καὶ θὰ τὰς κλείσωσιν, ὑπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τούτων πρακτικῶν περὶ τῆς ἐξελέξεως αὐτῶν.

12. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν θὰ τηρηθῆ βιβλίον ἐν τῷ ὅποιῳ θὰ καταχωρηθῆται κατ' αὐτῶν ἀριθμὸν τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ τὸ χωρίον ἢ ἐνορία τοῦ ψηφίζοντος, μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκλογεὺς διὰ τοῦ οἰκείου Μουκτάρου ἐν τῷ σχετικῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ, ἐν τῷ ὅποιῳ θὰ σημειοῦται ἐπίσης τὸ ὄνομα τοῦ ἐκλογεὺς, ψηφίζοντος, διὰ τοῦ ἀξόντος ἀριθμοῦ του ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν καταχωρήσεων τῶν ψηφίζόντων καὶ τῶν ἀρχικῶν ψηφίων τοῦ ὀνόματος τοῦ Προεδρεύοντος.

13. Οἱ Πρόεδροι τῶν ἐκλογῶν δικαιούται νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν τάξιν διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Δυνάμεως ἐν ἀνάγκῃ, ἢ τις θὰ τεθῆ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας των καὶ ἢ τις θὰ διευθύνηται ὑπὸ ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ τῆς Ἀστυνομίας, θὰ ὀρίζωσι τὴν σειράν τῆς ψηφοφορίας ἐκάστου χωρίου, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἐκλογικοῦ Σταθμοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, καὶ

χωρὶς νὰ ἀποκλείηται τῆς ψηφοφορίας ἐκλογεὺς μὴ παρευρεθείσας κατὰ τὴν σειράν τοῦ χωρίου του, καὶ ἐὰν μέχρι τῆς ἐγκυκλίου ὀριζομένης ὡρας πρὸς περάτωσιν τῆς ἐκλογῆς προσέρχονται ἀκόμη ἐκλογεῖς, θὰ παρατείνωσι τὴν ψηφοφορίαν μέχρις οὗ ψηφίσωσι πάντες οὗτοι, ἢ δὲ ψηφοφορία πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω προφυλάξεως καὶ χρονοτριβῆς δὲν θὰ διακοπῆ κατὰ τὴν μεσημέριαν, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρις ἀποπερατώσεως.

14. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ψηφοφορίας σφραγίζεται ἐκάστη κάλλη καταλλήλως ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τοῦ ὑποψηφίου ἢ ὑποψηφίων ἢ ὑπὸ ἀντιπροσώπου ἢ ἀντιπροσώπων τούτων, ἐὰν οὗτοι ἀντεπροσωπεύθησαν ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ καί, ἀφοῦ συναχθῆ πρακτικὸν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκλογῆς περὶ τῆς ψηφοφορίας, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφισάντων, τῆς σφραγίσσεως τῶν καλπῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ ἐκάστης τούτων σφραγισάντων ὡς καὶ περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν σφραγισάντων ταύτων, θὰ παραλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Προεδρεύοντος καὶ μεταφερόμεναι ὑπ' αὐτοῦ δι' Ἀστυνομικῆς συνοδείας θὰ παραδίδονται προσωπικῶς εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς οἰκείας Ἐπαρχίας.

15. Τὰ συντασσόμενα πρακτικὰ ὑπὸ τοῦ Προέδρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῆς ψηφοφορίας θὰ συνοψογραφῶνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν ὑποψηφίων ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των μετὰ ἢ ἀνευ ἐπιφυλάξεως, ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ὑπογράφει τις μετ' ἐπιφυλάξεως ὀφείλει νὰ καταχωρήσῃ καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ὑπογράφει οὕτω, ἄλλως θεωρεῖται ὡς ὑπογράφας ἀνευ ἐπιφυλάξεως καί, ἐν ἧ περιπτώσει ἀποποιήσῃ τις νὰ ὑπογράψῃ ἢ δὲν παρευρίσκαται ἢ δὲν ἀντιπροσωπεύεται, θεωρεῖται ὡς παραδεχόμενος τὸ περιεχόμενον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πρακτικῶν.

16. Ἐπιτρέπονται ἐστάσεις κατὰ γενικῶν ἢ γενικῶν ἀντιπροσώπων μόνον ἐπὶ διωροδοκίᾳ καὶ πλάστοπροσωπία ἐκλογεὺς ἢ ἐκλογῶν γενομένη ὑπὸ ὑποψηφίου γενικοῦ ἀντιπροσώπου ἐγγράφως φέροντος τὴν ὑπογραφήν του καὶ ἐγγεγραφομένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσωπικῶς, ἢ ἀρκουσης μὲν τῆς ψηφοφορίας πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἐκλογῆς καὶ μετὰ τὸ πέρασ ταύτης πρὸς τὸν Διοικητὴν, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ παραδοθῆ ἢ παραδοθῶσιν ἢ κάλλη ἢ αἱ κάλλη τῶν γενικῶν ἀντιπροσώπων καθ' ὅν γίνεται ἡ ἐστασίς, τοιαῦται ὅμως ἐστάσεις ὀφείλουσι νὰ γίνωσι μόνον μέχρι τῆς διαλογῆς καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης, ἄλλως, εἰσὶν ἄκυροι.

17. Τὴν δευτέραν ἡμέραν μετὰ τὰς ἐκλογὰς, ἢ τὴν ἀμέσως ἐπομένην τρίτην, ὁ Διοικητὴς ἐν τῇ παρουσίᾳ τῶν προεδρευσάντων τῶν Ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἀντιπροσώπων τῶν ὑποψηφίων θὰ ἐνεργήσῃ τὴν διαλογὴν τῶν ψηφίων καὶ μετὰ τὸ πέρασ ταύτης θὰ διαβιβάσῃ ἀνευ ἀναβολῆς τὸ ἐκ ταύτης ἀποτελεσμα πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματεῖαν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ τις θὰ ἀνοικινώσῃ τοῦτο εἰς τοὺς προκηρῶντας δι' ἐγκυκλίου τὰς ἐκλογὰς Μητροπολίτας ἢ Μητροπολίτην, ἐν ἧ περιπτώσει εἰς μόνον Μητροπολίτην προεκλήρωσε ταύτας. Θὰ ἀποστελλῶσι δὲ ἐπίσης πρὸς τὴν Ἀρχιγραμματεῖαν ἀνευ ἀναβολῆς καὶ πᾶσαν ἐγγράφως γενομένην ἐστάσιν, καὶ πᾶν ἐγγράφον ἢ βιβλίον σχετικὰ μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ἅτινα πᾶ τα θὰ ἀποστέλλωνται πρὸς τοὺς αὐτοὺς Μητροπολίτας ἢ Μητροπολίτην τὸ ταχύτερον.

18. Οἱ προκηρῶντες ἢ ὁ προκηρῶντας τὰς ἐκλογὰς ὀφείλουσι νὰ προσκαλέσωσι εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἐντὸς 10

ήμερών από της εκλογής άπαντα τα Συνοδικά Μέλη εις συνεδρίαση προς εξέλεξιν και εκδίκασιν νομίμων ένστάσεων κατά γενικών αντιπροσώπων γνωστοποιούντες προσηκόντως εις τους ένισταμένους και εις τους καθ' όν ένστασις την ήμέραν και ώραν της άκρόασης ως των ένστάσεων πέντε τουλάχιστον ήμέρας πρό της άκρόασης τούτων. καθ' ήν όφείλουσι να παρουσιασθώσι μεθ' όλων των αποδείξεων και ανταποδείξεών των.

19. Πάσα ένσταση θα ήναι άκυρος, εάν δεν έγένητο ως αναφέρεται εν τώ νόμω τούτω και άν ό ένιστάμενος δεν αναφέρη εν τή έγγραφω ένστάσεως του τό είδος της διαφοράς ή πλαστοπροσωπίας, τους διαπραξάντας ή κλοδοκίαν ή πλαστοπροσωπία, τον τόπον και τον χρόνον της διαπράξεως, και όνομαστί πάντα τα αποδεικτικά μέτρα, ό δε ένιστάμενος όφείλει να επιδώη αντίγραφον της ένστάσεως του προς τον καθ' ου ή ένσταση έντός δύο ήμερών από της ήμέρας, καθ' ήν έκαμε την καταύτου ένστασιν, άλλως δεν θα άκούεται ή ένστασις του.

20. Τα Συνοδικά Μέλη υπό την προεδρίαν του πρώτου τή τάξει Μητροπολίτου ή άλλου Μητροπολίτου, όσάκις δεν παρίσταται τοιούτος, θα προβαίνωσι κατά την όριθεισαν ήμέραν και ώραν εις εξέλεξιν και εκδίκασιν των νομίμων ένστάσεων, και μετά την άκρόαση των αποδείξεων και ανταποδείξεων θα εκδώσι την άπόφασίν των, ήτις θα ήναι άνεκκλήτως, μη διαφυγοντός προς ταύτην Μητροπολίτου ή Μητροπολίτων, όπόταν όμως διαφωνή προς ταύτην έστω και εις Μητροπολίτης, θα παραπέμπηται αύτη προς επανακρίσιν ένώπιον Μικτής Διαιτησίας αποτελουμένης εκ των δύο Μητροπολιτών ή και ενός Μητροπολίτου μη υπάρχοντος άλλου ή άπουσιάζοντος και εκ τριών Έλληνων Παρέδρων Έπαρχιακών Δικαστηρίων των άρχαιοτέρων εν τή δικαστική υπηρεσία.

21. Η Μικτή Διαιτησία θα συνεδριάσθ έντός 30 ήμερών εν τή Αρχιεπισκοπή από των εκλογών και υπό την προεδρίαν του πρώτου τή τάξει Μητροπολίτου ή μη Μητροπολίτου, μη υπάρχοντος τοιούτου, θα άκούεται των υπέρ και κατά άποφάσεως ή άποφάσιν των Συνοδικών Μελών ή και άλλων αποδείξεων και ανταποδείξεων, ως ήθελεν έγκρίνει, και θα εκδώη, οταν άν θεωρήσθ δικαίον, άπόφασιν άνεκκλήτως.

22. Η Μικτή Διαιτησία θα εκδικάσθ όμοίως κατά τον άνω τρόπον και πσαν άλλην ένστασιν, την όποιαν δεν εξέδικασαν τα Συνοδικά Μέλη μέχρι της συνεδριάσεως της Μικτής Διαιτησίας, ήτοι μέχρι της 30ης ήμέρας μετά τας εκλογάς.

23. Έάν διά των άποφάσεων των Συνοδικών Μελών, ή της Μικτής Διαιτησίας άκυρώνται ψήφοι, δι' όν μεταβάλλεται άποτέλεσμα ως προς εκλογήν γενικού ή γενικών αντιπροσώπων, διατάσσεται επαναληπτική εκλογή υπό των εκδόντων την άπόφασιν, υπό όλους δήποτε όρους και τρόπον ήθελον έγκρίνει ως προς την άσφαλεστέρην εξακρίβωσιν της γνώμης των σχετικών εκλογέων. Έάν όμως ως προς τους όρους και τον τρόπον επαναληπτικής εκλογής, διαταχθείσθ υπό των Συνοδικών Μελών διαφωνή έστω και εις Μητροπολίτης, οι όροι και ό τρόπος της επαναληπτικής εκλογής άποφασίζονται και διατάσσονται υπό της Μικτής Διαιτησίας όσον ένεστι τάχιον.

24. Ένοστάσεις κατά εκλογής επαναληπτικής θα εκδικάζωνται υπό της Μικτής Διαιτησίας μόνον, ήτις και θα άποφαιναται άνεκκλήτως.

25. Μετά την άποπεράτωσιν της εκδικάσεως των νομίμων εκλογικών ένστάσεων και μετά τό πέρας πάσης τυχόν επαναληπτικής εκλογής οι προκηρξζαντες ή ό προκηρξζαντες τας εκλογάς Μητροπολίτης θα προσκαλέσωσι τό ταχύτερον εις εκλογικήν συνέλευσιν εν τή Αρχιεπισκοπή πάντα τα Συνοδικά μέλη και πάντας τους εκλεγέντας γενικούς αντι-

προσώπους δι' όρισμένην ήμέραν και ώραν προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου, προεδρεύοντος της εκλογικής ταύτης συνελεύσεως του πρώτου τή τάξει Μητροπολίτου ή μη Μητροπολίτου, μη υπάρχοντος ή άπουσιάζοντος τοιούτου.

26. Η εκλογή θα γίνη διά μυστικής ψηφοφορίας διά ψηφοδελτίων φερόντων την ήπιγραφήν του Προέδρου της εκλογικής συνελεύσεως επί της μιάς πλευράς και τά όποια θα διανεμώνται άμέσως πρό της ψηφοφορίας εις ένα έκαστον των γενικών αντιπροσώπων και των Συνοδικών Μελών.

27. Έκαστος τούτων γράφει ιδιοχείρως ή δι' άλλου της εμπιστοσύνης του, εάν ήναι άγράφματος, τό όνομα του υποψηφίου του επί της λευκής πλευράς του ψηφοδελτίου και τό ρικτίει ιδιοχείρως ένώπιον δύο ψηφολεκτών, τους όποιους διορίζει ό Πρόεδρος έντός της κάλπης.

28. Μετά τό πέρας της ψηφοφορίας ένεργείται υπό του Προέδρου και των δύο ψηφολεκτών ένώπιον της εκλογικής συνελεύσεως ή διάλογη των ψήφων έπιδεικνυόμενου έκάστου ψηφοδελτίου και άναγινωσκομένου του επ' αύτό υποψηφίου μεγαλοφώνως.

29. Ό υποψήφιος ό λαβών τας πλειότερας ψήφους θεωρείται ως ό νομίμως εκλεγείς υπό του κλήρου και του λαού της Έλληνικής Όρθόδοξης Κοινότητος της Νήσου συνήδη τοις θεαμίσις της Αυτοκεφάλου Έλληνικής Όρθόδοξης Έκκλησίας αύτης.

30. Τό άποτέλεσμα της εκλογής άναγγέλλεται άμέσως υπό μέν του Προέδρου της εκλογικής συνελεύσεως εις την Αυτού Έξουχότητα των Μέγαν Αρμοστών της Νήσου, εις δε τον Έλληνικόν Όρθόδοξον λαόν της Κύπρου υπό του εκλεγέντος Αρχιεπισκόπου διά προσηκούσης προκηρξζεως.

31. Ό νόμος ούτος θα παύσθ ώκ εν ισχύϊ άμα τή εκλογή Αρχιεπισκόπου, ως νόμος όλως εξαιρετικός ήνα ισχύσθ έπάπαξ μόνον ως εκ της δυσχερεστάτης θέσεως, εις ήν εύρέθη ή Αυτοκέφαλος Έλληνική Όρθόδοξος Έκκλησία της Κύπρου, εξ ής τή ήτο άπολύτως αδύνατον να εξέλθη άρ' έαυτής.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Πρόθεσις πάντως εύσεβής ήγαγε τον εισηγητήν του Νομοσχεδίου και τους έπιψηφίσαντας αυτό Έλληνας όρθοδόξους νομοθέτας. Τό Νομοσχέδιον ως έπιψηφίσθη και πρόκειται πιθανώς να γίνηται νόμος έχει ως έ εξής:

1. Ό παρών Νόμος δύναται να καλήται ως ό «Περί τήρησεως της Κυριακής (υπό των Έλλήνων Όρθοδόξων) Νόμος του 1907.

2. Ουδενί Έλληνι Όρθοδόξω Χριστιανώ θα έπιτρέπηται να άνοίγη ή να εισέρχηται, δι' οιανδήποτε συναλλαγών ή έργασίας, εις οιαδήποτε παντοπωλείον, ύψοπωλείον, ποτοπωλείον, καφεψείον, (καφενείον) ζαχαροπλαστείον, κουρείον, άναγνωστήριον ή εις οιαδήποτε ύποστατικόν, κατεχόμενον ύφ' οιασδήποτε λέσχης ή συλλόγου, εν μέρη ταίς πόλεσι Λευκωσία, Λάρνακι συμπεριλαμβανομένης και της Σκάλας, Λεμεσού, Αμμοχώστου, συμπεριλαμβανομένων και των Βαρσιών, Κτήματι και Κερυνεία, καθ' οιαδήποτε χρόνον πρό της έννάτης ώρας της προμεσημβρίας κατά τας Κυριακάς, εν πάση δ' άλλη πόλει ή χωρίω πρό της 8ης ώρας της προμεσημβρίας.

Νοείται όμως ότι ό παρών Νόμος δεν θα εφαρμόζηται εις πόλεις και χωρία, όπου συνήθως συγκροτούνται πανηγύρεις ή εβδομαδιαία άγορά, κατά τας των τοιούτων πανηγύρεων και άγορών ήμέρας, ούτε εις την εν πανδοχείοις, παροίσις τε και έκτός πόλεων και χωρίων

κείμενοις, παροχήν τροφής και άναψυκτικών εις ύδοιοπορούντας.

3. Πάς όστις παραβή οιαδήποτε τον παρόντος Νόμου διάταξιν θέλει υπόκεισθ εις πρόστιμον μη υπερβαίνον τά δέκα σελλίνα.

4. Ό παρών Νόμος θέλει μείνη εν ισχύϊ επί δύο από της ένάρξεως της λειτουργίας αύτου έτη.

Η ανάγκη πανηγυρίου Κυριακής άργίας δεν είναι παρ' ήμιν όσον εν τή Έσπερία Ευρώπη και Αμερικη άισθητή, διότι άλλαι συχναί έορτα παρέχουσι εύκαιρίας προς άνάπαυλαν των διαφόρων επαγγελματιών και εργατών, και διά τότο ό Κύπριος Νομοθέτης φαίνεται άποδούς εις τό Νομοσχέδιον θρησκευτικήν μάλλον και ήθικήν σημασίαν.

Αμφίβολον είναι άν διά καταναγκαστικών ούτω μέτρων δύναται ποτε να εμπνευσθ τό ύψιστον ήθικόν αισθημα της εύσεβείας, ήγεμόνος πάσης άρετής, ως άπεφάνητο οι μεγάλοι ήμων πρόγονοι.

Η μακρά και άδουράτη πείρα άλλων έθνών κατέδειξεν άτελεσφόρητον τό μέτρον τούτο, διότι παρ' αυταίς ήδη παρ' τας Κυριακάς άργίας και τά ένδοξία και περιπάτους κηρύγματα, τό θρησκευτικόν αισθημα εξησθένησε μέχρι επικινδύνου βαθμού, εις σοβαράς έμβάλλοντος σκέψεις τας τε πολιτείας και τας εκκλησίας.

Μόνα της εύσεβείας άληθή στηρίγματα είναι ή οικογένεια και τό Σχολείον μετά κλήρου μεμορφωμένου και έναρτέου και Έκκλησίας σιμνοπρεπώς και εύσεβώς διερυθμισμένης. Τό Έλληνικόν έθνος έγένητο άέπιποτε εύσεβής και έπιδειχάτο εν εύτυχίαις και εν δυστυχίαις εξαιρετικήν και άδιάπτωτον προσηλυσιν προς τά θεία, από φύσεως ρέπον εις μεταφυσικάς θεωρίας και μελέτας και μηδέποτε προσκολληθέν εν τή ύλη, ως έπραξαν πλείστα άλλα έθνη.

Ός ή φιλοπατρία έγένητο ιδιόζουσα τή ελληνική φυλή άρετή, και ή εύσεβεία ύπάρχει εν σπέρματι παρ' αύτη έσάκις δεν εκδηλούσθ άμφιλάρης και άκμαία, άναμένει δε την θέρημν της διδασκαλίας και του γραπτού παραδείγματος ήνα βλαστήη εις εύρωστον δένδρον και άποδώη εύχύμους καρπούς.

Τό Νομοσχέδιον τούτο, νόμου ισχύος λαβόν, θα παράσχη πολλάς ενσχλήσεις εις ότα τούτων σχετίζονται προς τά έθώδια καθόλου. Αι όπωραι και τά λαχανικά κομίζονται εν όρθρω από των περιχώρων και οι λαχανοπώλαι άναγκάζονται να άνοίγωσι τά καταστήματά των πρό της άνατολής του ήλίου ήνα ένεργήσωσι την άγοράν και διευθετήσωσι τά προς πώλησιν είδη. Αψησολημένοι οι οικογενειάρχαι δι' ύλου του Σαββάτου εις τά ίδια έργα μεταβαίνουσι την πρωίαν της Κυριακής δι' όβωνια εις την άγοράν, κρέατα δε και λαχανικά πρέπει να είναι νωπά εις τό ήμέτερον ύπερθερμον κλίμα και μάλιστα εν θερει. Τά πανδοχεία και έστιατόρια πρέπει να άνοίγωσιν από πρωίως ήνα παρασκευάζωσι τά φαγητά και δέχωνται τους εκ των χωρίων προσερχομένους χάριν οιανδήποτε άγοραίων και συναλλακτικών ύποθέσεων, ζητούντας τροφήν δι' έαυτους και περιθάλψιν των υποψύγων.

Ό νόμος έδει μόνον τους τόπους της έκαιρου άπραγμοσύνης και των παιγνιδίων και πωτών να άπαγορεύη κατά τας ώρας της θείας λειτουργίας, οια τά κηφενεία και τά ποτοπωλεία, και τά τούτοις παρόμοια υπό οιαδήποτε έννομα, ήνα μη φέρωσιν εκεί τό βήμα

οι θρησκευτικώς άδιάφοροι άντι να προσελθωσιν εις τον ι. ναόν.

Έργον δε της Έκκλησίας και των Σχολείων μετά των γονέων είναι όπως αι κατά τας Κυριακάς θεία λειτουργία προσελκύσωσιν έκόντας και από καθήκοντος τους χριστιανούς προς ήθικήν έπαικοδόμησιν και έξαρσιν.

Εύχόμεθα να διαφεύσθ ήμεις τό νομοσχέδιον εν τή εφαρμογή του και να γίνηται αίτία της άναζωπυρώσεως του θρησκευτικού συναίσθηματος, διότι μόνον εύσεβεις κοινωνία και λαοί άσκούσι τας μεγίστας άρετάς και προάγονται εν μεγάλη και ύψηλή εύημερία και προόδω ύλική και ήθική.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Πανταχού της νήσου προμηγνύεται μεγαλοπρεπής, και ένθουσιώδης ή πανηγυρισμός της έπετειού της εθνικής παλιγγενεσίας, άλλ' εν Λευκωσία όπου πανηγυρικώτερον και λαμπρότερον διεξάγεται αύτη γίνονται φιλότιμοι και πατριωτικά προσπάθειαι προς έκτακτον πανηγυρισμόν αύτης.

Εν τώ Κοινοτικώ Παρθεναγωγείω υπό την εποπτείαν των φιλοτιμών διδασκαλιστών οι μαθητρία κατά τας ώρας της ραπτικής και των χειροτεχνημάτων ράπτουσιν εθνικάς σημαίας δι' όν θα διακοσμήσωσι τους πατριούς αύτων οικους την 25 Μαρτίου.

Μεγάλη γίνεται έργασία και παρασκευή εν τώ Αναγνωστήριω «ΑΓΑΠΗ του ΛΑΟΥ», εν ώ καταηρτίσθη, ως γνωστόν, Μουσικός έμιλος υπό την διεύθυνσιν του διακεκριμένου Μουσικοδιδασκαλου κ. Ι. Οικονομάκου και από τεσσάρων ήδη μηνών άσκειται περί την ένόργων μουσικήν δι' έγχορδων όργάνων και την φιδίην.

Χάρις και την ένθουσιώδη επιμέλειαν του τε Μουσικοδιδασκαλου και των φιλοτιμών μελών του Όμιλου κατωρθώθη να παρασκευασθ ούτος έπαρκώς όπως ποιήσθηται την πρώτην εμφάνισιν του προς τό Κοινόν κατά την έσπερίδα της παραμονής της Έθνικής εορτής εν τώ Θεάτρω Παπαδοπούλου.

Ό έμιλος αποτελούμενος εκ 35 προσώπων θα εκτελέσθ διαφόρους μουσικάς συνθέσεις και χορωδίας εν συμφωνία κωνδολίων μετά κιθαρών, βιολίων μετά κιθαρών και κιθαρών μόνων, ή άκούσθ δε τό Λευκωσιατ. Κοινόν την πρώτην μουσικήν σύνθεσιν του κ. Ι. Οικονομάκου εις τον ναόν του Αναγνωστηρίου «Αγάπης του Λαού», ποιηθέντα ύπό του κ. Ν. Καταλάνου.

Ός έπίσημος στολή του έμιλου ώρίσθη όμορφώως ή άρχαία ελληνική, κατά την έσπερίδα δε έτερω και ό έμιλος θα φέρωσι την στολήν ταύτην θα διδάχθ δε τό όράμα «Μέγας Εβόστας» εκ των του Ι. Ζακαρλίου κατασκευασθέν καταλλήλως.

Την έσπεραν της Κυριακής θα τελεσθ Μουσική Έσπερία εν τώ πλουσίως και τρυφάως ως πάντοτε φωταγωγηθήσομεν καταστήματι του Αναγνωστηρίου, εις ήν θα δικαιούνται να προσέλθωσι τά μέλη και των άλλων πολιτών οι έχοντες ειστήρια της προηγουμένης έσπερίδος.

Περαιτέρω λεπτομέρεια περί του καθόλου πανηγυρισμού θα δημοσιευθώσιν εν επί τούτω έκδοθησομένω περιγράμματι.

ΕΥΣΕΒΕΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ

Ότι τά δύο ύψηλά και άγία συναίσθηματα της εύσεβείας και φιλοπατρίας συνυπάρχουσι και ένθούσοσι και ζωογονούσιν άλληλα κατέδειξαν αύθις οι Κύπριοι άγρόται, οι άποπλεύσαντες τή π. Πέμπτη εξ Αμμοχώστου εις προσκύνησιν των Άγ. Τόσκων.

Περί τους 380 είχαν κατέλθει εκεί από της μέσης και ανατολικής Κυπρου όναμεινοντες τό Έλληνικόν Κυπριακόν άτμόπλοιο «Λευκωσία» όπερ σημασιολόγιστον έχαιρέτισαν εισπλέον μετ' ένθουσιασμού οι τε προσκυνηταί και υπερήλιοι άλλοι περιέργοι θεαταί.

Μάτην οι πράκτορες ξένων εταιρειών μεγίστας κατέβαλλον προσπάθειας όπως τους παρασύρωσιν εις τά άτμόπλοία των ούτε αι ύποσχέσεις ούτε ή έκπτώσις του ναύλου εις τό ήμισυ ούδ' άλλο ότιον κατώρθων να άποσπάσωσι τους Κυπρίους προσκυνητάς από τοσοφοδρόν έλκοντός αυτούς γη-ευστικός μαγνητοτής γαλανολούκου σημαίας του Σταυρού, και προεξαρχόντων υπερεξήκοντα εκ Μόρφου και του όμοιού ύποδιαμερισματος, μιή βροντώδει φωνή άνέβησαν όλοι «εις τό Έκκοπρέξικον Έλληνικόν» και άπαξάπαντες οι 380 προσκυνηταί εν ένθουσιασμώ και ζητωκραυγαις έπείβησαν του ελληνικού καταβαλόντες διπλάσιον ναύλον του των ξένων εταιρειών.

Είναι ταύτα φαινόμενα παρήγορα και λίαν ένθαρρυντικά διά τό έθνικόν μέλλον της πολυπαθοσς ταύτης νήσου, όπου άφελής και άπροσποίητος άγρότης έμπνέεται υπό άόλογο φιλοπατρίας και εύσεβείας τιθείσης αύτόν υπεράνω παντός έπηρεασμού και ώθούσης εις θυσίας άγνωστους παρ' άλλοις λαοίς.

Εν πάση άλλη μη ελληνική χωρά πεπολιτισμένη άνθρωποι της τάξεως των Κυπρίων τούτων προσκυνητών δεν θα προσείχον εις την σημαίαν του άτμοπλοίου άλλ' εις την εθνήϊαν του ναύλου—και τότο βεβουλωμεν εκ πείρας προσωπικής— και διά τότο άπευθύνομεν έγχαρδία συγχαρητήρια προς τους εύσεβεις φιλοπατρίαις Κυπρίους άγρότας και έκπράξομεν άνυπόκριτον προς αυτούς θαυμασμόν.

Η «Λευκωσία» άπέπλευσε τό μεσονύκτιον της π. Πέμπτης εξ Αμμοχώστου περίπου 660 προσκυνητάς.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ-ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ από της π. Πέμπτης άνέβαλε τας έργασίας του εις την προσεγή Τρίτην χάριν των Πασχάλειων έορτών κατά τό νέον ήμερολόγιον.

Η ΕΚΚΛΗΤΙΚΗ ΔΙΚΗ έγκολούθησε και τή έβδομάδι ταύτη εξέτασθέντων 16 εν όλω μαρτύρων της ύπερασπίσεως, ών σπουδαιότατος έγένητο ό εκ Λευκας έμπορος κ. Αθανάσιος Χ' Ψωάννου, όστις επί τρεις και ήμισιον όλας ήμέρας εξέτασθ παρ' τε της ύπερασπίσεως της κατηγορίας και του έντ. Αρχιδίκαστου.

Διακοπήσθ ένεκα των εορτών τή Πέμπτη θα επαναληθθ την προσεγή Τρίτην.

ΕΙΣ ΔΟΥΡΟΥΝΤΖΙΑΝ

Έγένετο άλλθς πανηγυρις τή π. Κυριακή προσελθόντων εκεί πολυπληθών χριστιανών εκ των περικειμένων χωρίων ήνα παραστωσιν εις την θεϊαν λειτουργίαν και δέχωσιν τας εύλογίας του Ιερού-

γούτος Πανιερω Μητροπολ. Κε-
τίου, ευμένως αποδεχόμενος την ε-
υσεβή πρόσκληση, της χριστιανικής εκεί-
νη κοινότητος.

Υψ. δε διατελεί γνωστάς συνθήκας
το χωρίον τούτο ή παρουσία του Παν.
Μητροπολίτου και ή λειτουργία αυτού
αποτελούν εξαίρετον θρησκευτικήν και
εκκλησιαστικήν ύπηρεσίαν.

Ύψιον Κυριακήν τή ομόθυμω παρά-
κλησει των κατοίκων του χωρίου Γέρι
θα λειτουργήσῃ και έχει ο Άγιος Κιτίου.

ΠΑΡΑΝΑΟΜΑ ΠΥΡΟΣ

έγένετο διατέσ θήλυ νήπιον ή Όλγα
Κλεάνθους εις τό χωρίον Καμπεύ τήν
πρωίαν τής π. Δευτέρας. Λέγουσιν ότι
τό νήπιον μόνον άρεθόν κοιμώμενον εν
τή κλίνη του οτε εξύπνησεν εύρε παρα-
κείμενον κυτίον πυρείων και παιζον ή-
ναθεν εν τούτων. Τό πυρ μεταδόθη εις
τά λοιπά πυρεία και εις τά ένδομάτια
του και ταχέως περιέλαβον αυτό διαθρω-
πικά φλόγες.

Η ΦΙΛΟΠΤΟΧΟΣ ΔΑΔΑΦΟΤΗΣ

«Άγ. Ιωάννης ο Θεολόγος εν τή φε-
ρονύμω ένορία τροποποιήσασα και βελ-
τιώσασα τό καταστατικόν αυτής προέβη
τήν παρελθούσαν Κυριακήν εις έκλογήν
της Διαχειριστικής Έπιτροπείας, και
μέλη αυτής ανέδειχθησαν ο Ιακώβ. Ν.
Ίακωβίδης Πρόεδρος, γ' Σταυρός Γεωργί-
ου Αντιπρόεδρος, Αλέξανδρος Παρτελιδής
Γραμμάτις, Παντελής Τσικίνης Γραμμα-
τεύς, Χαράλ. Σταυρινίδης και Χρ. Λου-
καΐδης Σύμβουλοι, Άριστόδ. Στυλι-
νίδης, Εισπράκτωρ.

Η κόμη Κοντεμένος θρηνηεί τήν ά-
πόλειαν πατρός και ευεργέτου αυτής
του

ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΒΛΕΠΘΕΡΙΟΥ

μεταστάντες πρός Κύριον πλήρους ήμε-
ρών και αναδείχοντες ενάρετα και χρη-
στότατα τέκνα άριστα άποκατεστημένα.

Ο μεταστάς πρώτος ιδίαις δαπάναις
έδωσε σχολείον εν Κοντεμένω και επί
μακράν σειράν ένών διατελέσας έπίτροπος
της Έκκλησίας δι' εύλαθούς προσπάθει-
ας άνοικοδόμησεν αυτήν εκ θεμελιών
μέγαλειτέρην και εύπερισσότεραν και
άνώρυξε τό μόνον φρέαρ, έξ ου ύδρευ-
εται τό χωρίον, έγένετο δε ο προστατής
των άπόρων και διακομμένων και τής
κοινότητος ο άριστος και τά μάλα σεβα-
στός σύμβουλος, προσοστατών εν παντί
κρινών έργα αγαθά.

Η κοινότης εύγνωμονούσα όλόκλη-
ρος μετά γυναικών και τέκνων εκήδευ-
σεν αυτόν εν πένθει, επικηρύξοντες δε λό-
γον είπεν ο διδάσκαλος του χωρίου κα-
ταλείτας τάς άρετάς και τά αγαθά έργα
του μεταστάντος

Συλλογόμενοι τοίς άπορρονηθείαι
τέκνοις ευχόμεθα τώ σεβαστώ νεκρώ
κούρην τήν καλύψασαν γήν.

Εν τή άνθροσότη ήλικία των 20
ετών άπέβησεν ο

ΚΩΝΣΤΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

εκ Πυργών μαθητής του Παγκυπρίου
Γυμνασίου εκ των διακρινόμενων επί
χρηστότητι ήθους και άρεθω επίμαχία,
ο έως έπιστάτων των διδασκάλων και
των συμμαθητών τήν εκτίμησιν και
τήν άνάμνην, τάς άριστάς δε περιέχεν
έλπίδας εις τούς φιλοστόργους γονείς
και οικείους του.

Τήν σόρον του έστειλαν οι συμμαθη-
ταί του μετ' άνδερικών άνδρων και πέν-
θους και προίπεψαν αυτόν μετά των
μετά των καθηγητών μέχρι του τάφου
εν Ζαθεί πέθει.

ΕΚ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

Κύριε Συντάκτη,
Επί μακρά έτη διδάσκων και
τουχάνων πατήρ πολυμέλους οί-
κογενείας νομίζω ότι και τού έπι-
αγγέλιματός μου τήν ιερότητα γνω-
ρίζω καλώς και τάς βηρίτις ευθύνας
και τάς ανάγκας των διδασκάλων
εκ πείρας μακράς έδοκίμασα, ώστε
νά παύθω δια αιώς τήν πρόνοιαν ύ-
περ αυτών, και πρός τούτο έπραξά:
άθροισάς ο τι άριστον δέν θεωρώ οέ
έμαυτόν ύπόχρεωον να δώσω λόγον
εις άνωμόμους διατριβογράφους.

Εν Κερυνεία τή 15 Μαρτίου 1907.

Γ. Αναστασιάδης

Διευθ. Διμη. Σχολής Κερυνείας.

ΕΛΛΗΝ. ΓΥΜΝΑΣΤ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"ΤΑ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ",
ΣΤΑ ΔΕΤΙΚΕΣΙΑ

Αδριαν Κυριακήν περί ώραν 5
μ. μ. προσκαλούνται εις Γενικήν
Συνέλευσιν εν τώ Καταστήματι του
Αναγνώστηριου «Αγάπη του Λα-
ου» άπαντα τά μέλη του καθ' ήμας

Έλληνικο Γυμναστικό Συλλόγου
πρός άπόρριπτον τής λογοδοσίας τής
Έπιτροπείας αυτού και προς άλλας
άποφάσεις προς άποτελεσματικήν εκ-
πλήρωσιν του σκοπου αυτού.

Εν Λευκωσία
τή 17 Μαρτίου 1907

(Εκ τής Έπιτροπείας).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΣ

Τό Κυπριακόν άτμόπλοιον
«ΔΕΤΙΚΕΣΙΑ»

θα εκτελέσῃ και δευτέρον τα-
ξείδιον εις Ήσπην (Γιάφφα) χάριν των
Κυπρίων προσκυνη-
τών άναχωρούν τήν προσεχή
Παρασκευήν 23 Μαρτίου εκ
Πάφου και Λεμεσού και τό
μεταπροςεχές Σάββατον 24
ΐδιου εκ Λάρνακος και Άρ-
μοχώστου.

Λευκωσία τή 16η Μαρτίου 1907
(ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ποιω γνωστόν τώ Σ. Κοινώ ότι
διώρισα τόν γνωστόν εν Βάση έμ-
πορον κ. Άνδρ. Α. Νικολαΐδην
διά τό δικιέρισμα Κοιλανίου και τήν
Έπαρχίαν Πάρον προς πώλησιν ο-
μολογιών δια Σύμβουλοι μετ' τής
Τραπεζής Α. Τζώνου και Σία.

Εν Λευκωσία τή 14 Μαρτίου 1907.
Χρύσανθ. Παρασκευά.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλούνται οι χρεώσται τής
περιουσίας του άποβιτάντος Χ.
Κωνσταντίνου Χ' Χαρίτου έμ-
πόρου εκ Λευκωσίας να έμφανισθώ-
σιν ενώπιον ήμών οτινες διαρίσθη-
μεν παρά του έπαρχιακού Δικαστη-
ριου Λευκωσίας εκτελέσται τής δι-
αθήκης του και έξοφληθώσι τούς
λ)σμούς των έντός 15 ήμερών ά-
πό σήμερον άλλως θα δώσωμεν τούς
λ)σμούς των προς έισπραξίν και θα
υπόκεινται εις τό έξοδα.

Λευκωσία
τή 9)22 Μαρτίου 1907.

Οι εκτελεσται τής διαθήκης
Στυλ. Ν. Θεοφανίδης
Σπύρος Χριστοδούλου

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΡΑΣΗΤ ΜΟΥΣΤΑΦΑ
ΕΜΠΟΡΟΥ
ΕΚ Γ.Λ.ΑΤΕΙΑΣ

Προσκαλούνται πάντες οι δανει-
σται του πτωχεύσαντος έμπορου
Ρασήτ Μουσταφά εκ Γαλάτειας, ο-
πως προτελέσθαι εις τό εν Βαρυσ-
σις δικηγορικόν γραφειον του κ. Ι.
Μυριάνθους κατά τήν 31ην Μαρτί-
ου 1907 (έ. ν.) από τής 10ης ώρας
π. μ. μέχρι τής 1ης μ. μ. και από
τής 3ης ώρας μ. μ. μέχρι τής 5ης
μ. μ. και επαληθεύσισι τάς απαι-
τήσεις των.

Εν Βαρυσσίς
τή 13 Μαρτίου 1907.

Ο έγγηγε τής πτωχεύσεως
Κλεάνθους Άττεδλής.

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ

οι έχοντες άγγελίας παρακαλούνται
να άποστείλωσιν αυτές προς τήν
συγγραφέα Καθηγητήν εν Λάρνακι
κ. Κ. Α. Κωνσταντινίδην διότι
δυστυχώς περατώθη του ποιηματος
ή εκτύπωσις.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ
ΒΟΗΘΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Όροι συνδρομής.

Η συνδρομή είναι προπληρωτέα
υποχρεωτική.

Έτησίαν εν Κύπρω Σελ. 10
Έξάμηνος » » 5
Έτησίαν εν τώ έξωτερικώ » 12
Έξάμηνος » » 7

Οι λαμβάνοντες τόν «Κυπρια-
κόν Φύλακα», μετά του Περιοδι-
κού «Ζήνων» θα καταβάλλωσι συν-
δρομήν προπληρωτέαν υποχρεωτι-
κήν

Έτησίαν εν Κύπρω Σελ. 14
Έξάμηνος » » 8
Έτησίαν εν τώ έξωτερικώ » 16
Έξάμηνος » » 9

Αι τιμαί καταχωρίσεω, πλην των
νομομισμένων, όρίζονται δι' ιδιαιτε-
ρας συμφωνίας.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
9 Μαρτίου

Ο Σεφκέτ Έφ. καταθέτει άνα-
φοράν των κατοίκων Κιόνελλη παρακα-
λούντων να συσταθί εν τώ χωρίω
σταθμός προς άγοράν τής άκρίδος βελ-
θουσα τά περιχώρα του.

Ο Αρχιγραμματεύς καταθέτει
άναφοράν τής Ηεράς Συνόδου, διαμαρ-
τυρομένης κατά του νομοσχεδίου του
τροποποιούντος τόν περί Παιδείας νό-
μον του 1905.

Ο κ. Θ. Θεοδότου διαμαρτύρε-
ται ως μη ύπαρχούσης κανονική: Ί
Συνόδου εν Κύπρω.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

—Νομοσχέδιον περί άπαγο-
ρε όσεως όφαγής άρνίων.

Τό νομοσχέδιον μετά τινας συζητή-
σεις άπευρέθη ως περιττόν παρά τής Κυ-
βερνήσεως δια του Δικηγ. του Στέμ-
ματος.

—Νομοσχέδιον περί Δημοτι-
κής και Μέσης Παιδείας.

Ο κ. Θ. Θεοδότου συντάκτης
και εισηγητής του νομοσχεδίου τούτου
τροποποιούντος τά περί έκλογών των
Έκπαίδ. Έπιτροπειών άρθρα του σχε-
τικού νόμου του 1905 εκθέτει τούς λό-
γους δι' ους έγινοντο άναγκαία τοιαύ-
τη τροποποιήσεις. Τήν άνέρχεται τής έκ-
λογής υπό τήν έπιστάτην του Διοικητού
δικαιολογεί δια τής ύστεροβούλου πα-
ραλείψεως να ένεργήσωσιν ένιαχού τοι-
αύτας οι έπιτετραχθέντες υπό του νόμου
κληρικοί, και διότι δέν θεωρεί ως ένε-
χυώσασαν τήν άξιοπρέπειαν των κλη-
ρικών εις τήν άνάμνην αυτών εις έκλο-
γή, όπου συγκρούονται κομματικά άντι-
θέσεις.

Τήν τροποποιήσιν δι' τής καταργούται
τά έκλογικά συμπλέγματα κατά τάς εκ-
λογάς Έπαρχ. Έκπαίδ. Έπιτροπειών
δικαιολογεί ότι κατ' αυτά υπερισχύουσι
τά κέντρα και παρεγκλιώνται οι έλ-
λοι κοινότητες, ών οι έκλογείς ένεκα
τής άποστάσεως δέν προθυμούνται να
εξασκήσωσι τό έκλογικόν δικαίωμα των,
και έν μ. μ. σημερινή gerrymandering
(όρος άμερικανικός καθ' έν διοικητής
της δια συνδυασμών συμπλεγμάτων κα-
τάρθου τήν μειονοφήριαν) άναδεικνύη
ως πλειοψηφούσαν.)

Ο κ. Άραούζος ένίσταται κατά των
συγχών τροποποιήσεων ών τήν άνάγκην
θεωρεί ως ένδειξιν τής άποτυχίας του
Έκπαίδευτ. Νόμου και θεωρεί επάναγκ-
κες ριζικήν του νόμου τούτου μεταβολήν.

Ένίσταται κυρίως κατά τής τροποποιή-
σεως δι' ής ή ένεργεία των έκλογών ά-
νατίθεται εις τόν οικείον διοικητήν αντί
του οικείου άρχιερέως ή του άντιπροσώ-
που τούτου. Συναίστ' όπως τά νηπτε-
ρωγεα παραμεινωσιν ως ιδιαιτικά έ-
δρώματα, συμφωνεί δε εις τήν καταρ-
γησιν των έκλογικών συμπλεγμάτων,
και έκάστον χωρίον να εκλέγῃ άρ θμόν άν-

τιπροσώπων άνάλογον προς τόν πληθυ-
σμόν του. Ζητεί να τό Παρθενωγει-
όν Φανερωμένης, ως περιλαμβάνον Δι-
δασκαλείον, μη ύπαχθή εις τήν Κατω-
τέρην Έκπαίδευσιν, άλλ' εις τήν Μέ-
σην, επί τώ λόγω ότι εν τώ Διδασκα-
λείω διδάσκουσι καθηγηταί, διότι φο-
βείται ότι δέν θα ύπαρχῃ συνοχή δι-
οικησεως και οι καθηγηταί δύνανται
ν' άρνηθώσι τήν δωρεάν ή και επί πλη-
ρωμή διδασκαλίαν εις τό Διδασκαλείον
των θηλέων. Καταλήγει δε προτείνων
τήν άπόρριπτον του Νομοσχεδίου. Έπι-
μιδή όμως ουδείς των Έλλήνων συ-
ναδέλων του ουτε των έπισήμων με-
λών ύποστηρίζει τήν πρότασιν του εγει-
ρεται ο γνωστός εκ τής άπειλής του
κατά των Έλλήνων τής νήσου κατα-
στάς μωσαμβανός βουλευτής Λεμεσού
—Πάροδος.

Μεχμέτ Ζεαή Έφ. και λέγει
ότι, τό νομοσχέδιον έγγίζει τούς Μου-
σουλμάνους, διότι τό 10ον άρθρον του
Νομοσχεδ. δίδει εις αυτούς τό δικαίω-
μα να μετασχωσι τής έκλογής ποστη-
ρητού του άρχιεπισκοπ. θρόνου και δέν
δύνανται τούτο και διότι Ομάρ από τής
άλωσεως αυτής τής Ιερουσαλήμ έσεβάσθη
τά δεικνύοντα των χριστιανών ύποστη-
ρίζει τήν περί άπορριπτεως πρότασιν.

Ο κ. Κυριακίδης θεωρεί παράδοξον
τήν παρέμβασιν του Όθωμαν. μέλους
εις νομοθέτημα άφορών άποκλειστικώς
τήν Έλληνικήν κοινότητα. Τό Νομο-
σχέδιον δυνατόν να έχη έλλείψεις, αλ-
τινες δύνανται να πληρωθώσιν εν ύπε-
πιτροπεία.

Ο κ. Φίσερ λέγει ότι ένεκα του
ύποβληθέντος ύπομνήματος, φέροντος
ύψηλάς ύπογραφάς ή Κυβέρνησις έπι-
θυμεί να λάβῃ κριτόν να μελετήσῃ τάς
εν αυτή ένστάσεις εύρίσκει δε καλά ση-
μεία εν τώ νομοσχεδίω και προτείνει τήν
παραδοχήν του εις ά άνάγνωσιν και τήν
παραπομπήν εις ύπεπιτροπείαν.

Ο κ. Θεοδότου άτικρούων ύπο-
στηρίζει ότι δια τής τροποποιήσεως ου-
δέν δικαίωμα άφαίρει τάς εκκλησιαστι-
κάς άρχάς, τουναντίον θέτει αυτές ει-
τός τής κομματικής διαπάλης και ύπε-
ράνω των Διοικητών οτινες ύπο-
βάλλουσι έκθεσιν προς αυτές περί των
έκλογικών άποτελεσμάτων.

Τό νομοσχέδιον εν τέλει παραπέμ-
πεται εις ύπεπιτροπείαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Ο Πανιερώτατος Μητροπολ.
Κετίου καταθέτει άναφοράν Μιχαήλ
Χ' Σταυρή εκ Δροσας αιτούντος να
συμπεριληφθώσι τά κτήματά του εις τήν
προστασίαν των Δάσων.

Σεφκέτ έφ. —άναφοράν του χωρίου
Κιόνελλη ζητούντος άδειαν φυλεύσεως
χαμοκλάδων εκ του δάσου. Άναφοράν
εκ Πυργών όπως βόσκωνται τά πρόβατά
των έντός του δάσου Σταυρός και άνα-
λυμβάνουσι τήν εύθύνην δια πάσαν βλά-
βην.

—Περί κωδικοποιήσεως τής
νομοθεσίας.

Ο κ. Φίσερ εισηγείται ψήφισμα
βραχέμενον επί του θου άρθρου περιάντα-
τοποίησης των νομοθετημάτων και ζητεί
τήν νομοθετικήν επικύρωσιν τής συστα-
χθείσης κωδικοποιήσεως τής Κυπριακής
νομοθεσίας υπό του πρώην Αρχιδικασ-
του Σπ. Γ. Χάτοιων και αυτού
να τό κείμενον τούτο θεωρηται ως τό
μόνον εν' χρήσει εν τοίς δικαστηρίοις και
να μεταρραθῃ άμέσως έπειτα εις τήν
Έλληνικήν και Τουρκικήν.

Ο Μητροπολ. Κετίου προτείν-
ει ευχαριστήριον ψήφισμα προς τούς
άποτελέσαντας τήν επί τής κωδικοποιή-
σεως Έπιτροπείαν, όπερ γίνεται δεκτόν
πλημψηφεί.

—Εξασφάλισις τής μεταξυ δα-
νειστών και οφειλετών πί-
στεως.

Ο κ. Θ. Θεοδότου ποιεΐται
εισήγησιν νομοσχεδίου καθ' ο ή Γεωρ.
Τράπεζα ύποχρεούται να ζητή παρά των
αιτούντων δάνειον παρ' αυτής αν έχωσι
δανειστές και τούτους να είδοποιή
πριν ύποθηκείωσιν τά κτήματά των.

Κατά του νομοσχεδίου ένέστη εκ μέ-
ρους τής Κυβερνήσεως ο εισαγγελεύων
κ. Φίσερ, και των άρειτών ο Σεφκέτ
Έφ. και ο κ. Σπ. Άραούζος και εν
τέλει κατεψηφίσθη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΡΙΤΗΣ

Ο Σεφκέτ έφ. καταθέτει άνα-
φοράν ποιμένων Καϊμακλή αιτούντων
να βόσκουσι τά ποιμένα των εν τή τά-
φρω Λευκωσίας.

Ο κ. Κυριακίδης ζητεί τήν ά-
δειαν όπως ποιησῃται εισήγησιν του
νομοσχεδίου του περί έκλογής άρχιεπι-
σκοπου, άλλ' ένίσταται ο κ. Αρχι-
γραμματεύς ως μη συμπληρωθείσας έτι
τής τριήμερου προθεσμίας από τής κα-
ταθέσεως του, όρίζεται δε από κοινού
ως ήμερα συζητήσεως αυτού ή προσεχής
Τρίτης.

—Κυριακή άργία.

Ο κ. Ν. Κυριακίδης εισηγείται
μετά τούτο τον περί Κυριακής άργίας
νομοσχέδιον, όπερ μετά τινα συζητήσιν
αναβάλλεται εις τήν έπιούσαν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Ο κ. Σώζος καταθέτει άναφοράν
των κατοίκων Λεμεσού αιτούντων να
τό ποσόν εν τώ προϋπολογισμώ προς
προμήθειαν σημαντήριων διατεθῇ προς
κατασκευήν οιδήρων γλωσσών, διότι οι
σημαντήρες είναι περιττοί και οι ύπαρ-
χόντες δέν χρησιμοποιούνται.

Ο κ. Νικολαΐδης καταθέτει άνα-
φοράν των κατ. Άγνας αιτούντων να
πληρωθώσι 40 παρ. αντί 25 παρ. όσους
φέρει ή Κυβέρνησις δια τήν μεταφοράν
τής δεκατείας.

Όσαύτως άναφοράν των άδειούχων
οίνοπνευματοπωλών Λευκωνίκου, Ά-
κανθούς και Μαραθοδούλου αιτούντων
να ληφθώσι μέτρα κατά των οίνωπα-
ραγωγών οτινες άφορολόγητοι άνταγω-
νίζονται προς αυτούς.

Ο κ. Χ' Ιωάννου καταθέτει ά-
ναφοράν τής Χωρικής Έπιτροπείας
Λευκωνίκου αιτούσης προστασίαν κατά
των κνηγιών, φουεύντων τάς περιστε-
ράς του χωρίου.

Ο κ. Λούης Εύάγ. Λοΐζου
καταθέτει άναφοράν των ποιμένων Πα-
ραλιμνίου ότι ή Κυβέρνησις περιόρισεν
εις ώρισμένον μέρος τήν βοσκήν των
ποιμνίων των, ένφ πρότερον έδόσκον
ταύτα εις τάς βασικάς έκτάσεις Παρα-
λιμνίου, Σωτήρας και Άγ Νάπας.

Όσαύτως άναφοράν Άναστασίου
Μιχαήλ ου τά κτήματα περιελήφθησαν
έντός των δάσων παρακαλούντος να τή
άποδοθώσι καθόσον ύπάρχουσι καρπο-
φόρα δένδρα.

ΗΜΕΡΙΣΜΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Πρώτον επιψηφίζεται τό από τής
χθές αναβληθέν νομοσχεδίου περί
Κυριακής άργίας ως δημοσιεύομεν αυ-
τό άλλαχού.

ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΙΟΝ
ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ

Τό τμήμα τούτο τής κυβερνητικής
μηχανής εν χώρα γεωργική κέκτικται
μεγάλην σπουδαιότητα, ήν φαίνεται ή
Κυβέρνησις ότι δέν ήθελε να εκημι-
ση ή δια τήν συνθήν αυτή γλισχρο-
τητα λαθρόν ένοντι και διατι-
ρει τόν κικεώνα εν εκλήρονόμω πα-
ρά τής προκατόχου Κυβερνήσεως.

Η εν τώ προϋπολογισμώ πίστωσις
του Κτηματολογίου παρέδωκε άφορμήν
εις τούς άντιπροσώπους του λαού να
ελέγξωσι και αύθις τά πολλαπλά παρα-
πτώματα τής λειτουργίας του και τό υπό
ταύτης κατάφωρον άδίκημα κατά κοινο-
τήτων κολή μέν τή πίστει άλλ' ελα-
φρά τή καρδίαν.

Δημοσιεύομεν δια τούτο τά πρακτι-
κά τής συζητήσεως τής 13, 14 και 15
Φεβρουαρίου προς μελέτην και εκτί-
μησιν τής φιλογενούς επαγρυπνήσεως
των Έλλήνων άντιπροσώπων ύπερ των
συμφερόντων και των δικαίων του Κυ-
πριακού λαού.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΡΙΤΗΣ

(13]2]1907)

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

£ 7,854

Γ. Σμίο. (Διευθ. Κτηματολογίου).
Η Κυβέρνησις επώλησε προς τήν Γαι-
σάρομον Έταιρείαν 1,152 στρέμμα-
τα γής μεταξυ τής οδοϋ Καρπασίας και
τής παραλίας. Πάντα τά τρίταν προ-
σώπων δικαίωμα ήρουνήθησαν και έπι-
εφυλάχθησαν πάσαι αύτοκαλλίεργείαν
έκτάσεις γής. Κάτιαι οι κάτοικοι του
χωρίου Άγιος Σέργιος έβασαν εν αυ-
ταίς τά πρόβατά των, ουδείς ύπαρχῃ

τίτλος ότι οι γαίες αυτές ήταν μερράς. Κατά την έγγραφη πρό 30 χρόνων περιγράφονται μόνον 1,152 στρέμματα. Τα λοιπά δε φαίνεται ότι εκκαλλιεργήθησαν. Το χωρίον τούτο έχει άλλους τόπους προς βοσκήν, κέκτηται δέ 1,300 πρόβατα και 70 αίγας και επετραπή να βοσκασι δωρεάν παρά την Σαλαμίνα.

Θ. Θεοδότου. Οι γαίες αυτές επωλήθησαν διά δημοπρασίας; Σμίθ. Όχι, αλλά διά συμβολαίον μετά της προμηθεύσεως εταιρείας.

Μητροπ. Κετίου. Η πράξις είναι λυπηρά, ότι επωλήθησαν γαίες τοιαύται και μάλιστα χωρίς να ερωτηθώσιν οι έχοντες δικαιώματα χωρικοί. Ο κ. Σμίθ όμως λέγει ότι ο Άγ. Σέργιος έβασκε τα πρόβατά του και άνευ τίτλου όμως ότι είχε μερράς. Όχι μόνον ο Άγ. Σέργιος αλλά και τα Λιμυιά, το Σπαθαρικόν και άλλα χωρία, άνω προ ήμερών παρεπονήθησαν δι' άνοφοράς. Γαίες χρησιμοποιούμεναι ως μερράς κατείχοντο άνευ τίτλου. Εάν δέν ήταν αυτές μερράς, ούδέ σπιθαμή γής θα παύεμεν μέχρι ήμών ακαλλιεργήτους. Οά ήτο όλίγωτερον άδικον άν ή γαίες αυτές επωλούοντο εις Κυπρίους ενφ άήμερον κατέστησαν άβατοι εις πάντα Κύπριον και τό άδικημα ειπε μέγιστον. Η κτηνοτροφία της νήσου καταπιγίνεται διότι τα ποιμνια άπωθούνται μόν των δασών, εκποιούνται δέ οι βοσκαί. Πώς θα διατηρηθή υπό τοιαύτας συνθήκας κτηνοτροφία και γεωργία εν τη χώρα και πώς επομένως θα ζήση ή Κύπρος;

Η Κυβέρνησις εκποιήσασα δημοσίαν γην παρέβη τους νόμους και ήδίκησε τους γεωργούς. Εάν ή Κυβέρνησις ενόμισεν ότι οι άνθρωποι δέν είχαν δικαίωμα διατή την εξεποίησιν; Ίνα διευκολύνη την Γαιοπαράχου; ή είχε χρημάτων άνάγκη; και άν είχαν άνάγκη τοιούτων, διατί να μη εκπλειστηριάσθω τας γαίας, άς ίσως οι Κύπριοι θα επληρώων περισσότερον; ποσα τέλος έδωκεν ή Γαιοπαράχου;

Σμίθ. Η Γαιοπαράχου επλήρωσε 10 σελ. κατά σκάλον ήτοι 576 λ.

Μητροπ. Κετίου. Έχομεν την άξίωσιν ήνα ή Κυβέρνησις θέτη εν ίση μοίρα τους Κυπρίους μετά των ξένων και άφείλει να ερωτήση τους Κυπρίους άν έδίδοντο τας γαίας εκείνας άντι μείζονος τιμήματος. Αντούμαι ότι ή Κυβέρνησις εξεποίησε περιουσίας άνήκουσας εις τους Κυπρίους. Είμ βέβαιος ότι ή Κυβέρνησις άγορεύει τους μετόχους της Έταιρείας ταύτης, οίτινες οι πλείστοι ίσως είναι Έβραίοι και άφαιρείται περιουσία από των Κυπρίων και δίδεται εις τοιαύτας έβραϊκάς εταιρείας, και επιτρέπεται ούτω ή εισαγωγή έβραίων εν Κύπρω. Ο Κυπρ. λαός άξίει ήνα ή Κυβέρνησις θέτη αυτών εν ίση μοίρα προς τους Έβραίους. Εάν εξακολουθήση τοιαύτη πορεία της Κυβερνήσεως θα περιέλθωμεν εις την άνάγκην να ζητήσωμεν κατοικίαν άλλαχού, διότι ή περιουσία μας δίδεται εις ξένους.

Ι. Κυριακίδης. Τίνες άλλαι γαίες επωλήθησαν εκτός τούτων, ήνα συμποσώθη τό εκ της πωλήσεως γαιών ποσόν εις 5,130 λίρας;

Σμίθ. Το μέγιστον προέρχεται εκ της πωλήσεως των Δημοσίων γαιών της Μεσσαρίας προς την γαιοπαράχου εταιρείαν.

Θ. Θεοδότου. Αι πωλήσεις αυτές ούδέν έχουν νομικόν κύρος και άν εγένοντο υπό της Κυβερνήσεως ο Σίρ Ουίλκοξ θα χάση όλίγας λίρας και τίποτε περισσότερον. Αι γαίες θα εινε Μαχαλούλ ή Μεβά.

Σμίθ. Παραπέμπω τό έντ. μέλος εις τον νόμον του 1890 περί όροθετήσεως των Δημοσίων γαιών.

Θ. Θεοδότου. Η όροθετήσις δέν χαρακτηρίζει τους όρισμούς των γαιών. Τα άρθρα του σχετικού όθωμανικού νόμου δέν πιστεύω να κατηργήθησαν. Αν εινε της κατηγορίας Μαχαλούλ εινε άκυρος ή πώλησις, διότι κατά τό

άρθρον 60, άν οι γαίες εινε μαχαλούλ (άδξαστοι) παραδίδονται εις τον πλειοδοτούτα. Ο νόμος του 1899 αναφέρεται εις γαίας εν αις γίνονται άρδευτικά ή άποστραγγιστικά έργα, δέν εθίγη δέ ποσός ο περί γαιών ίσχύων και πρότερον νόμος. Αι γαίες αυτές δύνανται να καταταχθώσιν είτε εις την κατηγορίαν δημοσίων είτε εις των νεκρών γαιών. Τπάρχουσι νεκρά γαία καθιερωμένα εις κοινήν χρήσιν και εις την τάξιν ταύτην δύνανται να καταταχθώσιν αι πωληθείσαι προς τον Σίρ Ουίλκοξ. Δέν ήρηθή ή Κυβέρνησις ότι οι κατοικοί ώρισμένων χωρίων είχαν δικαίωμα να βοσκασι τα πρόβατα. Κατά τό άρθρ. 97 του Όθωμ. Κώδικος δέν δύναται να πωληθή τόπος προσδιορισμένος εις βοσκήν χωρίον ή χωρίων.

Δικηγ. του Στέμματος. Αι γαίες αυτές εινε ώροθετημένα και υπάγονται εις τον νόμον του 1899.

Θ. Θεοδότου. Καί άν ώροθετήθησαν αι γαίες αυτές, πάλιν ή Κυβέρνησις δέν έχει δικαίωμα, διότι δέν έδικαιούτο να ώροθετήση ταύτας, παραπέμπω δέ τον έντ. Δικηγόρον του Στέμματος εις τό άρθρ. 3 του νόμου του 1889.

Μ. Αρμολαγίτης. Έπιθυμώ να εξηγήσω την θέσιν της Κυβερνήσεως, διότι μεγάλην θα ήσθαι όμνη λύπην άν τά έντ. μέλη άπεχθώσιν υπό την έντυπωσιν ότι ή Κυβέρνησις ήνηργσέν πως εκκληματικώς εν τη περιπτώσει ταύτη. Πρώτον κατηγορείται αύτη ότι επώλησε γαίας εις τον Σίρ Ουίλκοξ και δεύτερον ότι δέν είχε δικαίωμα προς τόουτο.

Η Γαιοπαράχου Έταιρεία κατήλθεν εις Κύπρον ήνα επιδοθή εις συναλλαγάς γαιών, ως τόουτο έπραξε πρότερον επιτυχώς εν Αίγύπτω και άλλωθι. Αγοράζει γαίας καλλιεργήσιμους κατά τό μάλλον και ήττον και μεταπωλεί ταύτας εις τοίς κατοίκους εν ύψηλώ βαθμώ καλλιεργίας, ούδεις δέ ύπάρχει φόβος περί έγκαταστάσεως Έβραίων. Ένεκεν φήμης τοιαύτης ήρεύνθη και επληροφόρηθη ότι Έβραίοι τινές εινε άνομιμιζόμενοι εις τας περι γαιών επεχειρήσεις, ως εινε τοιούτοι και εις πάσαν συναλλαγήν. Ο Σίρ Ουίλκοξ κατήλθεν εις Κύπρον φέρων άριστα συστατικά και έφόδια την μεγάλην οικονομολογικήν άξίαν του. Τυχάνει γνωστόν ότι ήνηργσεν εν Κύπρω μεγάλας άγοράς γαιών, ήγήρασε και παρά της Κυβερνήσεως γαίας, αιτινες απέμειναν εις χείρας της διά την εκτέλεσιν άρδευτικών, άς όμως οι παροικούντες χωρικοί ήρηθήσαν να αγοράσασιν, άνελαβε δέ την υποχρέωσιν να βελτιώση ταύτας εις ύψηλόν βαθμώ καλλιεργίας και ούτω βελτιωμένως να μεταπωλήση εις τους κατοίκους. Τπό τοιαύτας συνθήκας ή Κυβέρνησις θα παρέλειπε καθήκον προς τον τόπον άν άπέριπτε την προσφοράν.

Ός προς τό ότι ή Κυβέρνησις δέν έδικαιούτο να εκποιήση τας γαίας, ήνηργσεν αύτη εν πληρεστάτη καλή πίστει και εφρόντισεν όπως μηδέν δικαίωμα παραβλάψη. Το ζήτημα της βοσκήσεως έμελέτησε λίαν προσεκτικώς ή Κυβέρνησις και ενφ ήτο αύτη έλαχίστη, παρεχώρησε παρά άποζημιώσιν δικαίωμα βοσκήσεως εις τό δάσος της Σαλαμίνας. Η Κυβέρνησις ούχ ήττον, πάσαν θα παράσχη προσοχήν εις δτι εξέλθη των χειλέων των έντιμών μελών.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ (14)2107

Συνέχεια Κτηματολογίου

Θ. Θεοδότου. Συνεχίζων την χθεσινήν όμιλίαν μου θα επιστήσω την προσοχήν του Συμβουλίου, διότι νομίζω ότι ή γενομένη πώλησις εις ούδένά στηρίζεται νόμον. Αι γαίες αυτές δέν δύνανται να θεωρηθώσιν ως μεβά και άν θεωρηθώσιν ως τοιαύται, πάλιν δέν δύνανται να απαλλοτριθώσιν εινα γαίας καθωρισμέναί

προς βοσκήν και δέν δύνανται να πωληθώσιν.

Έτερον ζήτημα εινε ότι ή Κυβέρνησις άρνείται να εκδόση τίτλον εις πρόσωπα ήνα δικαιούται να λάβωσι. Παλλάκις έλθιδι τίτλον συμβιβαστικώς ούχι δι' όλον τό μέρος άπερ περιλαμβάνει ο τίτλος, αλλά δι' όλίγωτερον ήνα κρατήση ύπέρ έωσής τό υπόλοιπον. Αναφέρω Έλευθέριον τινα εκ Βώνης όστις έχη τίτλον ώρισμένης έκτάσεως και υπέβαλεν άναφοράν εις τό Κτηματολόγιον και του είπον ότι τό πλείστον θα έλάμβανεν ή Κυβέρνησις. Τοιαύται δυσχερείαι πρέπει να άρθώσι και να έθαρρύνωσιν οι γεωργοί εις εύρειαν καλλιεργίαν και ούχι είποτε παραμείνη γή τις ακαλλιεργήτος επί τινα χρόνον να την καταλαμβάνη ή Κυβέρνησις. Η αρχή της δημοσεως των γαιών ύπήρχεν εις τον Όθωμ. νόμον, άν επί τριετίαν άφίετο χέρσος ακαλλιεργήτος, και βραδύτερον επεξετάθη εις δεκαετίαν. Η Όθωμ. Κυβέρνησις δέν έκαμε χρήσιν του άρθρου εκείνου άπερ έμενε γραμμα νεκρόν. Κατόπιν τό Νομοθετικόν Συμβούλιον άντι να καταργήση τον νεκρόν εκείνον νόμον, έθέτισε τώ 1885 να φαίνεται δυστυχώς δεδικαιολογημένη ή Κυβέρνησις να εξασκήση. Αλλά και όσακις έλθη εις την άνάγκην να τον εφαρμόση δέν συμμορφούται προς τας διατάξεις, δέν διορίζει πραγματωμένως ήνα προσδιορισμένον άχιστον της άξίας αλλά τό εκπλειστηριάζει και τό πωλεί. Το νομοθέτημα τόουτο πρέπει να καταργηθή και να άφείθη έλευθέρως ο χωρικός άν θέλη ή μη να κάμη αυτό δάσος.

Έτερον θέμα άφορών εις τα χαλιτικά, άνω καλλιόν ήδύνατο να ονομάζονται γαίες νεκράι. Εις την Πιτσιλιά έσχάτως εγένοντο χωρομετρήσεις τοιούτων γαιών και ή Κυβέρνησις εινε άξία συγχαρητήριον διάν σκέπτηται να παραχωρήση τας γαίας εκείνας εις τους χωρικούς, διότι αι χαλιτικές γαίες γίνονται άφορμή παρρησιών καθοσόν δταν σκάπτιται πλησίον τούτων και λάβωσι μίαν πέτρων σύρτασι εις τό δικαστήριον. Χαλιτικά θεωρούνται τα μη άνήκουσα εις κανένα κύριον, και άτινα ούτε εις τό Δασοκομείον ήνηκουσιν διότι δέν έχουν ώροθετηθή. Τα παρά τας όχθας ποταμών έρμα μέρη να μη διδθ ή Κυβέρνησις διά πλειοδοσίας, διότι γεννώνται σκάδαλα. Ο πρώτος καλλιεργήσας χαλιτικόν έχει τό δικαίωμα να λάβη αυτό υπό την κυριότητα του άντι της εκτιμηθείσης άξίας. Τα χέρσα μέρη της Πιτσιλλιάς παράγουσι μαυράχουρον, όπερ χρησιμοποιούσιν εκεί ως άριστην φοβρίαν των ζώων. Το μαυράχουρον έφαπαξ σπειρόμενον διαρκεί επί 15ετίαν και αι γαίες εν αις φύτεται τόουτο δέν πρέπει να θεωρωται ως ακαλλιεργήτοι και να δημοσύνται. Τοιαύται γαίες θεωρηθήσιν ως χαλιτικά και ετέθησαν εις πλειστηριασμόν. Πληροφωρούμεθα ότι τοιαύται γαίες μετεβιβάσθησαν, και τό τον νόμον βεβαιως, αλλά καλόν θα εινε να μη θεωρηθώσιν ως μεταβιβασθείσαι διότι πλείστα ύπάρχουσι παράπονα κατά των μεταβιβάσεων τούτων. Περιήλθον εις γνώσιν μου ότι ύπάλληλος, ένεργών τάς πωλήσεις ταυτας εν συνεννόησει με τους μουχτάρας, ήγήρασε πλείστας τοιαύτας γαίας και ήτο έτοιμος να αγοράση πάσας τας ούτω δημοπρατωμένας γαίας επί ζημιά των χωρικών.

Σμίθ. Ποίος εινα ο ύπάλληλος ούτος.

Θ. Θεοδότου. Ο ένεργήσας τας πωλήσεις ταύτας εινα Μωσαμβινός, και ο μεθ' ού ήτο συνεννοημένος εινα ύπάλληλος του Δασοκομείου Νικολ. Χριστοδούλου εκ Πολυστύπου.

Σμίθ. Ο όθωμανός ύπάλληλος όστις επεμήθη προς πώλησιν των γαιούτων εινα τό Κτηματολόγιον, δέν θα έστέλλετο προς τοιούτον καθήκον ύπάλληλος του Δασοκομείου.

Πόβιλ. Γνωρίζω ότι δέν επωλήθησαν αι γαίες αυτές, και ο δασοφύλαξ επομένως δέν ήγήρασε.

Σμίθ. Το έντ. μέλος κακώς επληροφόρηθη περί όσων συνέβησαν. Έληφθησαν διάφοροι αίτήσεις παρά χωρικών ζητούντων όπως παραχωρηθώσι χαλιτικά γαία. Έστάλη εκεί ύπάλληλος του Κτηματολογίου μετά δασοκομικόν ύπάλληλον προς οδηγίαν ήνα μη πωληθώσι δασικά γαία ως χαλιτικά. Οι χωρικοί ιδέκνουν χαλιτικά γαίας οίτινες επεθύμουν να τοί; παραχωρηθώσι, έγίετο περί αυτας συνυγιονισμός κατά τους γενομένους πλειστηριασμόν και οι χωρικοί προσέφερον τις μεν 3, τις δέ 5 λίρας. Θα θέσω πάλιν εις δημοπρασίαν τας γαίας ταυτας όταν οι χωρικοί θα έχωσι τά άναγκαία χρήματα.

Θ. Θεοδότου. Ο Νικόλ. Χριστοδούλου πληροφωρούμαι δι' έδημοπρατήσεν άχυροχώραφα ως χαλιτικά, επί τούτου δέ έστειλαν και άναφοράν προς τον διευθυντήν του Κτηματολογίου.

Σμίθ. Τα χωράφια εκείνα δέν επωλήθησαν. Πери τούτου ειμί βέβαιος.

Θ. Θεοδότου. Δι' άσχυρίζομαι ότι έγίετο τόουτο, και τα άχυροχώραφα ετέθησαν εις πλειοδοσίαν, και ήγοράσθησαν υπό του Νικόλα. Αν τόουτο έκαμεν άνευ εντολής πρέπει να άποπεμφθώ ήπρότισταριωρίαν από της υπηρεσίας. Ο ύπάλληλος του Κτηματολογίου έγγραψε τους χάρτας και ήδύνατο να διακριη τας δασικές από των χαλιτικών γαιών, ή δέ συνοδεία του Νικόλα ελχει άλλον σκοπόν.

Πόβιλ. Έστάλη διότι ήτο τό διαμέρισμα του.

Θ. Θεοδότου. Ο ύπάλληλος δέν ελχεν εντολήν να δημοπρατήσασιν. Εάν θέλει ο κ. Σμίθ και πάλιν να τώ άποδείξω ότι ο Νικόλ. Χριστοδούλου έδημοπρατήσασε δύναμι, ενφ ο κ. Σμίθ λέγει ότι έστάλη να δείξη τά χαλιτικά.

Δέν πιστεύω ότι έδωκεν εντολήν ο κ. Σμίθ άλλ' έλαβεν ο δασοκομ. ύπάλληλος τοιαύτην παρά του κ. Αρχιδιασονόμου να μη θεωρηθώσιν δασικά ως χαλιτικά γαία. Τότε παρέβη ο ύπάλληλος την εντολήν θέσας εις δημοπρασίαν γαίας άς εθεώρει χαλιτικάς. Εάν εινε νεκράι γαία δέν δύνανται να πωληθώσι. Εάν εξήγουν τα χωρία να τας αγοράσασιν, άφείλει ο Διευθυντής του Κτηματολογίου να επή; δέ; δικαιομοι να πωλήσω κατά τον νόμον αλλά να σάς δωρήσω αυτας. Μήπως ο κ. Σμίθ ειχεν υπ' όψει τό νομοσχέδιον περί επανεκτιμήσεως;

Πρέπει να διορισθ ή επιτροπή να εξετάση τα πραγματικώς χαλιτικά ήνα μη τρέχωσιν εις τό δικαστήριον προς διεκδικήσιν του δικαίου των.

Έτερον ζήτημα εινε δια τους εν τώ Κτηματολογικώ Γραφείω. Την 30 Δεκεμβρίου π. έτους έγίετο μεταβίβασις κτημάτων και οι τίτλοι ήτοιμάσθησαν την 12 Ιανουαρίου έφερον δέν ήμερομηνίαν την 31 Δεκεμβρίου.

Έπιθυμώ να μήνω άν δικαιούται ύπάλληλος να θέτη διαφορον ήμερομηνίαν εις τον τίτλον παρά τον της έκδόσεως.

Σμίθ. Δέν δύναμαι να είπω τι άν δέν λεχθ ή δρομα. Νομίζω ότι τοιούτου ζήτημα ήγήρη προ καιρού, διε κτήμα τι μετεβιβάσθη κατά πολλά τεμάχια εις πολλούς ήνα γίνωσιν ψηφοφόροι διά τας εκλογάς του Νομοθετικού. Συνήθεια ύπάρχει να θέτωμεν ως ήμερομηνίαν την ήμεραν καθ' ήν υπεγράφη ή δήλωσις και επληρώθησαν τα δικαιώματα. Αν ενίοτε δέν γίνεται τόουτο, προέρχεται εκ της μεγάλης του γραφείου τούτου εργασίας.

Θ. Θεοδότου. Καθ' ήν ήμεραν άντι 12 Ιανουαρίου έγγραφή ή 31 Δ)ριου επληρώθησαν κατ' εξαίρεσιν υπό του άγοραστού και οι φόροι, ενφ κατά τον νομον έδει να πληρωθώσι τον Μάρτιον, και ίσως και περί τούτου να λεχθ ήτι εινα μία περίπτωσις εξαίρετική. Ησαν ούτοι 300 ψηφοφόροι εναντίον ήμών και θεωρηθήσαν publish voters (δημόσιοι ψηφοφόροι), άλλ' εντυχώς ή άγγλική δικαιοσύνη

δέν επέτρεψεν εις τοιούτους ψηφοφόρους να εξασκήσωσι τό υπό κηδεμονίαν τούτο δικαίωμα των. Τοιαύται περιπτώσεις ενίοχούσι τον ιδέαν ότι όσοδήποτε μέγας ύπηρεσίας και άν παρέχωσιν ύπάλληλοι της Κυβερνήσεως δέν πρέπει να παραμείνωσιν επί πολλή εις τον αυτών τόπον. Ο θεομός περί μεταθέσεως των ύπάλληλων εινα σωφός, διότι προσει τοιαύτας περιπτώσεις εινα συμβαίνουσιν εν Κύπρω μη τιμώσιν βεβαιώς την Κυβέρνησιν.

Ούδειαν άμφιβολίαν έχομεν ότι ή Κυβέρνησις εις τό ζήτημα των γαιών ήνηργσεν καλή τή πίστιν. Η υποδλωθείσα μομφή υπό του Παιερωτάτου ως προς τό ζήτημα των Έβραίων δέν άφεώρα εις την Κυβέρνησιν και μάλιστα επί της ενεστώσεως Αρμολαγίτης.

Λούης Εύ. Λοτζου. Η Κυβέρνησις σας, Κύριε Πρόεδρε, πέποιθα ότι ήνηργσεν καλή τή πίστιν εκποιήσασ τας προμηθεύσεας γαίας προς την Αγγλοαιγυπτιακήν Έταιρείαν, άλλ' εύρισκομαι πρός μεγάλην εκπλήξεως και φαντάζομαι την εκπλήξιν των χωρικών όταν μάθωσιν ότι επωλήθησαν οι γαίες όπου έβόσκον τα ζώα των;

Η Κυβέρνησις μεταμεληθείσα, εινε αληθής, επέτρεψεν εις τούς κατοίκους βοσκασι τα ποιμνια των εις τα δάση της Σαλαμίνας, άλλ' τόουτο επετραπή μόνον εις τους κατοίκους Άγ. Σεργίου και Έγκωμης, άλλ' τα ποιμνια του Σπαθαρικού και Αρναδιού εκωλύθησαν να βοσκασι εις τον τόπον Αμμοκός. Δέν εινα επάρκης ή πυροχώρησις 1) διότι δέν επιτρέπεται να βοσκαται αίγες και 2) διότι τάλλα χωρία απέχουσι μακράν, και ούτω τα πρόβατα κατεδικάσθησαν εις τον κή άστικής θύνατον και άκούσμεν του κ. διευθυντού του Κτηματολογίου να λέγη ότι όστις θεωρήση έανιδν ήδικημένον άς προσφγή εις τό Δικαστήριον (!) Αν ή Κυβέρνησις θελήση να πωλήση όλας τας εκτάσεις της βοσκής, θα πληρωθώσιν αι, αθουσαι των δικαστηρίων ήνα διεκδικηθώσι τα δικαιώματα, άνω ή Κυβέρνησις καλή τή πίστιν άφήσασιν.

Μήπως ή Κυβέρνησις ειχεν άνάγκην των όλίγων εκατοντάδων λιρών και μήπως δύνανται αυτές να εξεσωθώσι προς την ζημίαν ήν ύπέμειναν 3 χωρία;

Έδοθη ύπόσχεσις ότι ή Έταιρεία θα μεταπωλήση τας γαίας εις Κυπρίους γεωργούς, άλλ' ούδέν δύναται να την υποχρεώση να τό πράξη, και θα τό πράξη όταν εύρη μέγα τίμιμα. Η Κυβέρνησις θα εινα ισχυροτέρα εν τη συνειδήσει του λαού άν άπονέμη τον προσηκόντα σεβασμόν εις τα δικαιώματα του λαού

Θα ύποβαλω παρατηρήσεις τινας περί του Κτηματολ. Γραφείου Αμμοκώστου. Αι εργασίας τούτου ηξήθησαν σημαντικώς και οι ύπάλληλοι δέν επαρκούσιν και παρέρχονται 5-6 μήνες ήνα λάβωσι τους τίτλους των οι δικαιούχοι εννεκεν άνταρκειας του άριθμού των ύπάλληλων. Δι' αυταί, λοιπόν, να προστεθώσιν ύπάλληλοι, ήνα χωρισθώσι οι μέλλοντες να εκτελέσει τας επιστολικώς έρευνας, και οι λοιποί να εκτελώσι την τακτικήν εργασίαν του γραφείου. Εις τό Παραλίμνι, Φρέναρος, Δερίνεια, Μυλοπέτρα έμετρήθησαν τα ιδιωτικά κτήματα και δέν λαμβάνεται υπ' όψει ή χωρομετρήσις και ύποβάλλονται εις άλλα δικαιώματα δι' επιστολίον έρευνας.

Άλλο ζήτημα εινε ή έγγραφη κτήματα εις άλλο προσωπον, εινα δηλ. ότι ο κτηματ. φορος πληρώνεται ούχι υπό του άγοραστού άλλ' υπό του εκποιήσαντος άλλοτε τό κτήμα. Ομιλώ ούχι περί όσων ή έγγραφη εινα παλαιά, άλλ' περί νέων έγγραφών γενομένων υπό του νυν Κτηματολογίου, και τόουτο προέρχεται εκ της άπροσεχίας του άρμόδιου ύπάλληλου. Τπάρχει ώσαντως διεπή έγγραφη του αυτού κτ ματος εις δυο προσωπα.

(άκολουθεί)
ΤΥΠΟΙΣ ΑΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ και Σίας.